

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

ירושלים, ג' בניסן, תשע"ט
8 באפריל, 2019
בתשובתך נא ציין:
תיק מס' 2015-19-0100

לכבוד,

ג.נ,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

(סימוכין: פנייתך מיום 7/2/2019)

בפנייתך שבסימוכין, ביקשת לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע"), לקבל מידע על אודות פעילות המחלקה לחקירות שוטרים (להלן: "מח"ש"), מאז שנת 2011 ועד לשנת 2018.

לאחר בירור בקשתך, הריני להשיבך כדלקמן:

1. בטרם אציג את הנתונים שנאספו לבקשתך, הריני להעיר מספר הערות:

- א. חלק מסעיפי בקשתך אינם יכולים להתברר במסגרת הוראות חוק חופש מידע, הואיל ומדובר בשאלות "ידע" שאינן תואמות את הגדרתו של "מידע" לפי סעיף 2 לחוק. יחד עם זאת ולפנים משורת הדין, נעשו מאמצים להשיבך לגופו של עניין כלל שניתן.
- ב. להלן הנתונים שנאספו לבקשתך, בהתייחס לשנת 2012 ואילך. לא ניתן היה לאסוף נתונים בגין שנת 2011 לנוכח חלוף הזמן וקושי של ממש באיתור המידע, לפי סעיף 2(8) לחוק חופש המידע.
- ג. חשוב להדגיש כי הנתונים שנאספו, נאספו באופן ידני על ידי מח"ש ולכן מלאכת איסוף הנתונים היתה כרוכה בזמן והקצאת משאבים לא מבוטלים. כמו כן ייתכן, מטבע הדברים, כי ישנם אי דיוקים במידע שלהלן.
- ד. אשר לנהלים הרלוונטיים, הריני להפנותך להנחיית פרקליט המדינה מס' 14.4 בנושא "סמכות החקירה והעמדה לדין בתלונה נגד שוטר" המפורסמת לציבור באתר המשפטים. יודגש, כי מעבר לנחייה זו לא קיימים במח"ש נהלים פנימיים בנושאים אותם ציינת בבקשה, אך וודאי כי מח"ש פועלת בהתאם לכל דין.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

2. לשאלתך בסעיף 1, כמה חוקרים פועלים כיום במח"ש, אשיב כי נכון ליום 1.4.19 פועלים במח"ש 46 חוקרים.

3. לשאלתך בסעיף 2, לגבי התקציב השנתי של מח"ש, אשיב כי זה עומד על 32 מיליון ₪.

4. לשאלתך בסעיף 3, לעניין כמות הבקשות שהוגשו וכמות האישורים שניתנו להאזנות סתר, אשיב כי בין השנים 2012-2018 הגישו חוקרי המחלקה 196 בקשות לצווי האזנת סתר, ומתוכן אושרו וניתנו 195 צווים.

5. לשאלתך בסעיף 4, לעניין סכום כתבי האישום שהוגשו, הריני להשיבך כי בין השנים 2012 - 2018 הוגשו על ידי מח"ש סה"כ 603 כתבי אישום.

א. לעניין כמות כתבי האישום שהוגשו נגד שוטרים, הריני להשיבך כי אין אפשרות ממוחשבת להנפיק ריכוז של הנתונים לעניין זה ולכן בקשתך לעניין זה נדחית לפי סעיף 18(1) לחוק חופש המידע. יוסבר, כי מח"ש ככלל חוקרת ומגישה כתבי אישום נגד שוטרים, אך במקרים מסוימים, מוסמכת מח"ש לחקור להגיש כתבי אישום גם נגד אזרחים, ככל שאלו עברו עבירה יחד עם שוטרים, וכן נגד אנשי שירות הביטחון הכללי, ככל שעברו עבירה במסגרת תפקידם. בהיעדר אפשרות לשלוח נתונים בדבר מיהות הנאשמים במערכת הממוחשבת, מצריך הדבר בדיקה ידנית בכל אחד מ-603 התיקים בהם הוגש כתב אישום בשנים הנזכרות, לצורך בדיקה האם הנאשמים הם שוטרים או אזרחים. המדובר למעשה, בעבודה שתדרוש בהכרח הקצאת משאבים בלתי סבירה (למצער, כ- 100 שעות עבודה בחישוב מינימלי). יש לציין, כי למיטב הידיעה, מספרם של הנאשמים שאינם שוטרים בטל בשישים לעומת אלו שהינם שוטרים.

ב. לעניין כמות כתבי האישום הוגשו כנגד גברים וכמות כתבי האישום שהוגשו נגד נשים, הריני להשיבך כי לפי ספירה ידנית שבוצעה, בין השנים 2012-2018 הוגשו 579 כתבי אישום נגד גברים ו- 39 כתבי אישום נגד נשים. יובהר, כי בחלק מכתבי האישום הואשם יותר מנאשם/ת אחד/ת ולכן סכום כתבי האישום שהוגשו לפי נשים/גברים, גבוה מסכום כתבי האישום שהוגשו בכלל (למשל, כאשר הואשמו גבר ואישה יחד באותו כתב אישום לכן זה נספר פעמיים).

6. לשאלתך בסעיף 5, לעניין כמות התיקים שהסתיימו בזיכוי או בהרשעה, אשיב כי בין השנים 2012-2018, מספר כתבי האישום שהסתיימו בהרשעה (ובאי הרשעה שמשמעותה קביעה של

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

בית המשפט כי העבירה בוצעה) הוא 443; מספר כתבי האישום שהסתיימו בזיכוי הוא 29 ומספר כתבי האישום שהסתיימו בביטול כתב אישום הוא 75. יובהר כי בחלק ניכר מהמקרים ביטול האישום הפלילי נעשה במסגרת הסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם בביצוע עבירת משמעת בפני בית דין משמעותי.

כמו כן, לשם השלמת התמונה, בין השנים 2012-2018 מספר כתבי האישום שהסתיימו בהתליית הליכים הוא 1; מספר כתבי האישום שהסתיימו באופן אחר (עיקוב הליכים ע"י היועמ"ש, מות נאשם וכ"ו) או לחילופין שטרם הסתיימו הוא 76.

גם כאן, אבהיר כי ייתכנו אי דיוקים הנובעים מאיסוף ידני של הנתונים, וכי ייתכן שחלק מכתבי האישום הסתיימו במספר אופנים, לדוגמה שנאשם אחד הורשע ונאשם אחר זוכה, לכן סכום התוצאות תהא גבוהה ממספר כתבי האישום.

7. לשאלתך בסעיף 6, בדבר כמות החוקרים במח"ש שפוטרו לאורך השנים ועילת פיטוריהם, אשיבך כי בין השנים 2012-2018 לא פוטרו חוקרי מח"ש.

8. לשאלתך בסעיף 7 לעניין גופי חברה אזרחית, ולאחר הבהרות שניתנו מצדך לעניין זה, אשיבך כי בכל הנוגע לסיוע מטעם עמותות שונות, עומדת המחלקה בקשר עם ארגונים דוגמת קרן אברהם; לאחרונה נפגשה הנהלת המחלקה עם מנהלי ארגון טבקה; מנהלת מח"ש העבירה הרצאה וקיימה שיח עם משתתפי "תכנית רקיע - להעצמה אישית ומנהיגות לצעירים משכילים בני הקהילה האתיופית בישראל"; וכן גורמי חקירה בשלוחות הטריטוריאליות הרלוונטיות עומדים בקשר שוטף עם מנהיגים בקהילה החרדית. כמו כן, כפיש אפרט בסעיף 9 להלן, מח"ש מקיימת גם קשר עם איגוד מרכזי הסיוע לנפגעי ונפגעות תקיפה מינית.

9. בשאלתך האחרונה, בסעיף 8 לבקשה, שאלת "האם נעשו צעדים להתמודדות עם המידע שנחשף בתוכנית המקור שעסקה בעניינו של ניסו שחם, בדבר דרכי החקירה בהן נעשה שימוש על ידי חוקרי מח"ש?".

א. ראשית, יובהר כי מטבע הדברים, ה"מידע" בדבר השאלות הבודדות שנשאלו חלק מן הנחקרות בעת חקירת תיק ניסו שחם היה ידוע למח"ש ולא "נחשף" בתוכנית המקור.

ב. שנית, כפי שצוין בפתיח המענה, שאלתך אינה תואמת את הגדרתו של "מידע" לפי סעיף 2 לחוק חופש מידע ולכן קיים קושי להשיבך לעניין זה לפי הוראות החוק.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

ג. יחד עם זאת, אציין כי מח"ש התייחסה לנושא עוד במהלך ניהול המשפט, ואף הקדישה לכך פרק בשלב הסיכומים, בו ציינה כי בעקבות פרשה זו, שהציגה אתגרים והתמודדויות חדשים, הופקו לקחים ונערכו צעדים אופרטיביים לשם יצירת מעטפת תומכת לשוטרת הנקלעת למוקד ההליך החקירתי והמשפטי – בין כקורבן עבירה ישיר ובין כקורבן עקיף – וזאת, בין היתר, בדרך של העברת הכשרות בנושא לכלל מערך החקירות במח"ש וכן באמצעות יצירת שיתוף פעולה אסטרטגי רב שנתי בין מח"ש לבין איגוד מרכזי הסיוע לנפגעי ונפגעות תקיפה מינית, שהעניק בשנים האחרונות הכשרה לחוקרים ותמיכה שוטפת לנפגעות עבירה המגיעות לפתחה של המחלקה. בין היתר לאור דברים אלו, קבע בית המשפט הנכבד בהכרעת דינו כי אינו נדרש עוד לעניין.

ד. לעניין זה ובהתאם להוראת סעיף 4(8) לחוק חופש המידע, הריני להפנותך למידע העומד לעיון הציבור בנושא זה:

- קביעת בית משפט השלום בתל אביב בת"פ (ת"א) 31283-10-13, מד"י ני ניסו שחם (עמודים 7-8 להכרעת הדין);
- מאמר מאת ראש מח"ש דאז, מר אורי כרמל, שפורסם בעיתון "הארץ" ביום 24.2.15 תחת הכותרת "התרת הקשר הגורדי בחקירות מח"ש", בקישור <https://www.haaretz.co.il/opinions/premium-1.2572590>

10. אשמח לעמוד לרשותך שוב, בהתאם להוראות חוק חופש המידע.

הנני להודיעך כי לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע יש בידך לעתור כנגד החלטה זו לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים, בתוך 45 יום.

מיטל כץ, עו"ד
הממונה על העמדת מידע לציבור
משרד המשפטים